

ДЕЛЕГИРАН РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2022/973 НА КОМИСИЯТА**от 14 март 2022 година****за допълнение на Регламент (ЕС) 2019/1009 на Европейския парламент и на Съвета чрез определяне на критерии за агрономична ефективност и безопасност за използването на странични продукти в ЕС продуктите за наторяване****(текст от значение за ЕИП)**

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) 2019/1009 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 г. за определяне на правила за предоставяне на пазара на ЕС продукти за наторяване и за изменение на регламенти (ЕО) № 1069/2009 и (ЕО) № 1107/2009 и за отмяна на Регламент (ЕО) № 2003/2003 ⁽¹⁾, и по-специално член 42, параграф 7 от него,

като има предвид, че:

- (1) С Регламент (ЕС) 2019/1009 се определят правила за предоставянето на пазара на ЕС продукти за наторяване. ЕС продуктите за наторяване съдържат съставни материали от една или повече от категориите, изброени в приложение II към посочения регламент. В съответствие с категория съставни материали (КСМ) 11 от посоченото приложение ЕС продуктите за наторяване може да съдържат странични продукти по смисъла на Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾, с някои изключения, които трябва да бъдат регистрирани в съответствие с Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾.
- (2) В член 42, параграф 7 от Регламент (ЕС) 2019/1009 се съдържа изискване Комисията да допълни точка 3 от КСМ 11 в част II от приложение II, като определи критерии за агрономична ефективност и безопасност за използването на странични продукти по смисъла на Директива 2008/98/ЕО в ЕС продуктите за наторяване. За тази цел Комисията възложи на своя Съвместен изследователски център (JRC) да предостави научна консултация ⁽⁴⁾.
- (3) Страничните продукти по смисъла на Директива 2008/98/ЕО представляват много разнородна категория вещества. Тези вещества имат различно физическо и химическо естество и може да бъдат получени при различни производствени процеси. За целите на настоящия регламент страничните продукти се разделят на две категории в зависимост от вида на тяхната агрономична ефективност. Първата категория се отнася до странични продукти, които доставят хранителни елементи на растенията или гъбите или подобряват ефикасността на тяхното хранене. Втората категория се отнася до странични продукти, които се използват като технически добавки в по-малки концентрации. Въпреки че не са пряко свързани с храненето или ефикасността на храненето, те подобряват качеството на продукта за наторяване или безопасността при работа с него.
- (4) За първата категория JRC идентифицира странични продукти, получени в резултат на различни производствени процеси, които съдържат амониеви соли, сулфатни соли, фосфатни соли, елементарна сяра, калциев карбонат и калциев оксид. С цел да се гарантира, че тези странични продукти имат ясна агрономична стойност и не създават неблагоприятно въздействие върху здравето на човека и върху околната среда, следва да се определи строго изискване за чистота.

⁽¹⁾ ОВ L 170, 25.6.2019 г., стр. 1.

⁽²⁾ Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г. относно отпадъците и за отмяна на определени директиви (ОВ L 312, 22.11.2008 г., стр. 3).

⁽³⁾ Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH), за създаване на Европейска агенция по химикалите, за изменение на Директива 1999/45/ЕО и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 793/93 на Съвета и Регламент (ЕО) № 1488/94 на Комисията, както и на Директива 76/769/ЕИО на Съвета и директиви 91/155/ЕИО, 93/67/ЕИО, 93/105/ЕО и 2000/21/ЕО на Комисията (ОВ L 396, 30.12.2006 г., стр. 1).

⁽⁴⁾ Huygens D, Saveyn HGM, Technical proposals for by-products and high purity materials as component materials for EU Fertilising Products, JRC128459, Служба за публикации на Европейския съюз, Люксембург, 2022 г.

- (5) За втората категория JRC предложи да се разреши използването на странични продукти като технически добавки, например втвърдяващи, свързващи или запълващи агенти, или противопрашни агенти, за да се подобри защитата на здравето на потребителите. С цел да се гарантира, че използването на такива странични продукти не застрашава цялостната агрономична ефективност на ЕС продукта за наторяване и не оказва неблагоприятно въздействие върху здравето на човека или върху околната среда, следва да се определи максимална концентрация в крайния ЕС продукт за наторяване.
- (6) В допълнение JRC извърши оценка на най-често използваните странични продукти според съществуващите практики. Тези странични продукти са избрани въз основа на пазарния им потенциал, наличните данни, настоящото им правно положение, използването им в минали периоди и ясната им агрономична стойност, както и въз основа на яснотата при разработване на критериите за безопасност предвид ограниченията във времето за извършване на оценката. Идентифицираните странични продукти са матерна лута от реакцията на 5(β -метилтиоетил)хидантоин с калиев карбонат в процеса на производство на метионин, остатъчни вещества от преработката и пречистването на минерали и руди, дестилат от процеса на Solvay, карбидна вар от производството на ацетилен, шлаки от производството на желязо, метални соли от преработката на рудни концентрати и повърхностна обработка на метали, както и хуминови киселини и фулвокиселини от обезцветяването на питейна вода. Тези специфични странични продукти следва да се използват в ЕС продуктите за наторяване, като за първата категория странични продукти не е необходимо съответствие с ограничителните равнища на чистота, а за втората категория странични продукти — с целта и разрешената максимална концентрация. Причината за това е, че тези странични продукти са ясно идентифицирани, което позволи на JRC да направи задълбочена оценка на тяхната агрономична стойност и на всички специфични рискове, които те могат да предизвикат.
- (7) Освен това следва да се определят съответните допълнителни критерии за безопасност за използването на странични продукти.
- (8) Някои от тези странични продукти следва да отговарят на критериите за безопасност, ограничаващи съдържанието на замърсители и други вещества, пораждащи безпокойство, които се прилагат в допълнение към определените в приложение I към Регламент (ЕС) 2019/1009 за съответната продуктова функционална категория, и без да се засяга Регламент (ЕС) 2019/1021 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁵⁾.
- (9) Следва да се определят допълнителни пределно допустими стойности за замърсителите общ хром, талий и ванадий. Някои от страничните продукти може да съдържат такива замърсители поради спецификата на производствения им процес. С предложените пределно допустими стойности за тези замърсители следва да се гарантира, че използването на ЕС продукти за наторяване, съдържащи странични продукти с такива замърсители, не води до тяхното натрупване в почвата. Пределно допустимите стойности за такива замърсители следва да се определят като концентрация в крайния продукт, подобно на изискванията, установени в приложение I към Регламент (ЕС) 2019/1009. Това се обосновава от факта, че критериите за безопасност, въведени в отговор на установените конкретни рискове, по правило се отнасят до крайния продукт, а не до съставния материал. Това следва да улесни оценяването на съответствието и наблюдението на пазара на такива продукти, тъй като изпитванията трябва да се извършват единствено върху крайния продукт.
- (10) Известно е, че в остатъчните вещества от преработката или пречистването на седиментна фосфатна руда се съдържат естествени радионуклиди. С цел да се гарантира безопасното използване на такива странични продукти в ЕС продуктите за наторяване, е целесъобразно да се определят максимално допустими равнища на стойностите на концентрацията на активността на естествените радионуклиди от серията уран и торий в ЕС продуктите за наторяване, съдържащи такива материали.

⁽⁵⁾ Регламент (ЕС) 2019/1021 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. относно устойчивите органични замърсители (ОВ L 169, 25.6.2019 г., стр. 45).

- (11) Освен това следва да се определят допълнителни критерии за безопасност, за да се ограничи съдържанието на 16 полициклични ароматни въглеводороди (PAH₁₆) ⁽⁶⁾ и на полихлорирани дибензо-р-диоксини и дибензофурани (PCDD/PCDF) ⁽⁷⁾. С Регламент (ЕС) 2019/1021 се определя намаляване на изпусканията на PAH₁₆ и PCDD/PCDF като непреднамерено получени вещества от промишлени процеси, но не се въвеждат пределно допустими стойности в такива случаи. Предвид високите рискове, породени от наличието на такива замърсители в продуктите за наторяване, се счита за целесъобразно да се въведат по-строги изисквания от предвидените в посочения регламент. С цел да се осигури съответствие с Регламент (ЕС) 2019/1021 такива пределно допустими стойности следва да се определят на равнище съставен материал, а не като концентрация в крайния продукт.
- (12) Пределно допустимите стойности за замърсителите, PAH₁₆ и PCDD/PCDF може да не са подходящи във всички случаи. Поради това производителите следва да имат възможност да предположат, че е налице съответствие на продукта за наторяване с дадено изискване без проверка, например изпитване, когато съответствието с посоченото изискване произтича сигурно и безспорно от естеството или от производствения процес на страничните продукти, принадлежащи към КСМ 11, или на ЕС продукта за наторяване, съдържащ такъв страничен продукт.
- (13) Някои от страничните продукти може да съдържат селен, който може да бъде токсичен, ако е във висока концентрация. Някои от тях може да съдържат и хлорид, което може да породи опасения относно солеността на почвата. Когато тези вещества присъстват в концентрации, надвишаващи определена допустима стойност, тяхното съдържание следва да бъде посочено на етикета, за да бъдат надлежно информирани ползвателите на продукта за наторяване.
- (14) Предвид обстоятелството, че Регламент (ЕС) 2019/1009 ще се прилага изцяло от 16 юли 2022 г., е необходимо началото на прилагане на настоящия регламент да се отложи за същата дата,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

1. Страничните продукти, принадлежащи към категория съставни материали (КСМ) 11, посочени в част II от приложение II към Регламент (ЕС) 2019/1009, които доставят хранителни елементи на растенията или гъбите или подобряват ефикасността на тяхното хранене, отговарят на следните критерии за агрономична ефективност и безопасност:

- а) съдържат най-малко 95 % сухо вещество амониеви соли, сулфатни соли, фосфатни соли, елементарна сяра, калциев карбонат или калциев оксид, или смеси от тях;
- б) произвеждат се като неразделна част от производствен процес, при който се използват като входящи материали вещества и смеси, различни от странични животински продукти или производни продукти, попадащи в приложното поле на Регламент (ЕО) № 1069/2009 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁸⁾;
- в) имат съдържание на органичен въглерод (C_{org}) не повече от 0,5 % сухо вещество страничен продукт;
- г) съдържат не повече от 6 mg/kg сухо вещество полициклични ароматни въглеводороди (PAH₁₆) ⁽⁹⁾;

⁽⁶⁾ Сбор от нафтаден, аценафтилен, аценафтен, флуорен, фенантрен, антрацен, флуорантен, пирен, бензо[а]антрацен, хризен, бензо[б]флуорантен, бензо[к]флуорантен, бензо[а]пирен, индено[1,2,3-сd]пирен, дибензо[а,h]антрацен и бензо[ghi]перилен.

⁽⁷⁾ Сбор от 2,3,7,8-TCDD; 1,2,3,7,8-PeCDD; 1,2,3,4,7,8-HxCDD; 1,2,3,6,7,8-HxCDD; 1,2,3,7,8,9-HxCDD; 1,2,3,4,6,7,8-HpCDD; OCDD; 2,3,7,8-TCDF; 1,2,3,7,8-PeCDF; 2,3,4,7,8-PeCDF; 1,2,3,4,7,8-HxCDF; 1,2,3,6,7,8-HxCDF; 1,2,3,7,8,9-HxCDF; 2,3,4,6,7,8-HxCDF; 1,2,3,4,6,7,8-HpCDF; 1,2,3,4,7,8,9-HpCDF; и OCDF.

⁽⁸⁾ Регламент (ЕО) № 1069/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. за установяване на здравни правила относно странични животински продукти и производни продукти, непредназначени за консумация от човека и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1774/2002 (Регламент за страничните животински продукти) (ОВ L 300, 14.11.2009 г., стр. 1).

⁽⁹⁾ Сбор от нафтаден, аценафтилен, аценафтен, флуорен, фенантрен, антрацен, флуорантен, пирен, бензо[а]антрацен, хризен, бензо[б]флуорантен, бензо[к]флуорантен, бензо[а]пирен, индено[1,2,3-сd]пирен, дибензо[а,h]антрацен и бензо[ghi]перилен.

д) съдържат не повече от 20 ng токсични еквиваленти на СЗО (¹⁰)/kg сухо вещество полихлорирани дибензо-р-диоксини и дибензофурани (PCDD/PCDF) (¹¹).

ЕС продукт за наторяване, съдържащ или състоящ се от странични продукти, които доставят хранителни елементи на растенията или гъбите или подобряват ефикасността на тяхното хранене, съдържа не повече от:

а) 400 mg/kg сухо вещество общ хром (Cr);

б) 2 mg/kg сухо вещество талий (Tl).

2. Страничните продукти, принадлежащи към КСМ 11, посочени в част II от приложение II към Регламент (ЕС) 2019/1009, които се използват като технически добавки, отговарят на следните критерии за агрономична ефективност и безопасност:

а) служат за подобряване на безопасността или агрономичната ефективност на ЕС продукта за наторяване;

б) налични са в ЕС продукта за наторяване в обща концентрация не повече от 5 % от масата;

в) съдържат не повече от 6 mg/kg сухо вещество полициклични ароматни въглеводороди (PAH₁₆);

г) съдържат не повече от 20 ng токсични еквиваленти на СЗО (¹²)/kg сухо вещество полихлорирани дибензо-р-диоксини и дибензофурани (PCDD/PCDF).

Член 2

1. Критериите, определени в член 1, не се прилагат за страничните продукти, принадлежащи към КСМ 11, посочени в част II от приложение II към Регламент (ЕС) 2019/1009, които са един от следните:

а) матерна луга от реакцията на 5(β-метилтиоетил)хидантоин с калиев карбонат в процеса на производство на метионин;

б) остатъчни вещества от преработката и пречистването на минерали и руди, ако те съдържат калциеви карбонати, магнезиеви карбонати, калциеви сулфати, магнезиев оксид, фосфатни соли и/или водоразтворими соли на калия, магнезия или натрия в общо съдържание над 60 % сухо вещество остатъчни вещества;

в) дестилат от процеса на Solvay;

г) карбидна вар от производството на ацетилен;

д) шлаки от производството на желязо;

е) вещества, получени от преработка на рудни концентрати и повърхностна обработка на метали, които съдържат най-малко 2 % от масата ди- или тривалентни катиони на преходни метали (цинк (Zn), мед (Cu), желязо (Fe), манган (Mn) или кобалт (Co)) под формата на разтвор;

ж) хуминови киселини и фулвокиселини от обезцветяването на питейна вода.

2. Стойностите на концентрацията на активността на естествените радионуклиди от сериите U-238 и Th-232 в ЕС продукт за наторяване, съдържащ или състоящ се от остатъчни вещества от преработката или пречистването на седиментна фосфатна руда в съответствие с параграф 1, буква б), не надвишават 1 kBq/kg от продукта.

⁽¹⁰⁾ van den Berg M., L.S. Birnbaum, M. Denison, M. De Vito, W. Farland, et al. (2006) The 2005 World Health Organization Re-evaluation of Human and Mammalian Toxic Equivalency Factors for Dioxins and Dioxin-like Compounds. Toxicological sciences: an official journal of the Society of Toxicology 93:223-241. doi:10.1093/toxsci/kfl055.

⁽¹¹⁾ Сбор от 2,3,7,8-TCDD; 1,2,3,7,8-PeCDD; 1,2,3,4,7,8-HxCDD; 1,2,3,6,7,8-HxCDD; 1,2,3,7,8,9-HxCDD; 1,2,3,4,6,7,8-HpCDD; OCDD; 2,3,7,8-TCDF; 1,2,3,7,8-PeCDF; 2,3,4,7,8-PeCDF; 1,2,3,4,7,8-HxCDF; 1,2,3,6,7,8-HxCDF; 1,2,3,7,8,9-HxCDF; 2,3,4,6,7,8-HxCDF; 1,2,3,4,6,7,8-HpCDF; 1,2,3,4,7,8,9-HpCDF; и OCDF.

⁽¹²⁾ van den Berg M., L.S. Birnbaum, M. Denison, M. De Vito, W. Farland, et al. (2006) The 2005 World Health Organization Re-evaluation of Human and Mammalian Toxic Equivalency Factors for Dioxins and Dioxin-like Compounds. Toxicological sciences: an official journal of the Society of Toxicology 93:223-241. doi:10.1093/toxsci/kfl055.

3. ЕС продукт за наторяване, съдържащ или състоящ се от страничните продукти, посочени в първа алинея, букви д) и е), съдържа не повече от:

- а) 400 mg/kg сухо вещество общ хром (Cr);
- б) 2 mg/kg сухо вещество талий (Tl);
- в) 600 mg/kg сухо вещество ванадий (V).

Член 3

Когато от естеството или от производствения процес на страничния продукт или на ЕС продукта за наторяване, съдържащ такъв страничен продукт, както е приложимо, сигурно и безспорно следва, че този продукт съответства на дадено изискване, установено в член 1, параграф 1, първа алинея, букви г) и д), член 1, параграф 1, втора алинея, член 1, параграф 2, букви в) и г) и член 2, параграфи 2 и 3, това съответствие може да се предположи без проверка (напр. изпитване) при процедурата за оценяване на съответствието, за което производителят носи отговорност.

Член 4

1. Когато ЕС продукт за наторяване съдържа или се състои от страничните продукти, посочени в член 1, параграф 1, първа алинея и в член 2, първа алинея, букви б)—е), и има съдържание на селен (Se), надвишаващо 10 mg/kg сухо вещество, се посочва съдържанието на селен.

2. Когато ЕС продукт за наторяване съдържа или се състои от страничните продукти, посочени в член 1, параграф 1, първа алинея и в член 2, първа алинея, букви б), в) и ж), и има съдържание на хлорид (Cl⁻), надвишаващо 30 g/kg сухо вещество, се посочва съдържанието на хлорид, освен ако ЕС продуктът за наторяване е произведен чрез производствен процес, при който са използвани вещества или смеси, съдържащи хлорид, с цел производство или включване на соли на алкални метали или соли на алкалоземни метали, и информацията за тези соли е предоставена в съответствие с приложение III.

3. Когато съдържанието на селен или хлорид е посочено в съответствие с параграфи 1 и 2, то се отделя ясно от обявяването на хранителните елементи и може да се изрази като диапазон от стойности.

4. Когато от естеството или от производствения процес на страничния продукт или на ЕС продукта за наторяване, съдържащ такъв страничен продукт, както е приложимо, сигурно и безспорно следва, че този ЕС продукт за наторяване съдържа селен или хлорид под пределно допустимите стойности в параграфи 1 и 2, етикетът може да не съдържа информация за тези параметри, без проверка (напр. изпитване), за което производителят носи отговорност.

Член 5

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент се прилага от 16 юли 2022 година.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 14 март 2022 година.

За Комисията
Председател
Ursula VON DER LEYEN